«Бекітемін»

Мектеп директоры

Н.Мушатов

«Т.Тоғысбаев атындағы жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

«Тіл және өнер»

2-сынып жетекшісі: Р.Исмаилова

2024-2025 оқу жылы

ТҮСІНІК ХАТ

«Тіл және өнер» факультатив сабағы аптасына бір сағат,оқу жылында барлығы–34сағат өткізіледі.

Бұл курс арқылы оқушылар негізгі пән «Қазақ тілінде» меңгерген білім,білік,дағдыларынжетілдіретүседі.Осыкурсарқылыоқушылардыңдүниетанымы кеңіп, дұрыс, байланыстырып сөйлеуге үйренеді. Грамматикалықсауаттылықтары артады. «Қазақ тілі» пәніндегі сияқты қазақ тілінің дыбыстық,лексикалық жүйесімен грамматикалық құрылымынмеңгеруүдерісіқарастырылады.

«Тіл және өнер » факультатив бағдарламасының мақсаты: жалпыоқушылардың грамматикалық талдау дағдысын дамыту, сауатты, әрі көркемжазуғабаулу.Сонымeнқатароқушыларғажан-жақтыізденугеарналғантапсырмалар бере отырып, оқушылардың алған білімдерін пысықтап, сауаттыжазу дағдыларын қалыптастыру, өз бетінше талдауға үйрету. Оқушылардыңбойындағы шығармашылық қабілеттер ашужәнеоны дамыту.

Сонымен қатар,оқушылардың қазақ тілі пәнінен алған білімдерін жетілдіре отырып, тіл байлықтарын, өз ойларын нақты, терең мағыналы әрікөркем жеткізе білу дағдыларын дамыту. Басқалармен тең құқылы білім алуғамүмкіндік жасау. Өзіне сенімді, мәдениетті тұлға тәрбиелеу. Сонымен қатар,дамумүмкіндіктерішектеуліоқушылардыңауызшажәнежазбашатіліндамыту. Олардың білімге деген құштарлығын, еңбек сүйгіштігін, орындалатын жұмысқа деген жауапкершілігін арттыру,қиындықтарды жеңебілугебаулу.

«Тіл және өнер »факультатив бағдарламасы Қазақтілінің дыбыстық жүйесін,лексикасымен грамматикалық құрылымын терең меңгерту,біржүйеде сауатты жазу,тілдік–грамматикалық құрылымды орынды пайдалану осы пәнді оқытудың негізгі мақсаты болып табылады.Бұлтұрғыдан алғанда,оқушылардың білімдерін пысықтаумен тексеруге арналған грамматикалық тапсырмалар,талдау жұмыстары,диктант жұмыстарының алатын орны ерекше. Сауатты жазу – дұрыс ойлаудың көрінісі. Ендеше бұл факультатив сабақ-оқушылардыңдүниетанымынкеңейтіп,олардыңойлау,шығармашылыққабілеттерінарттыруға,жазу дағдыларындамытуғакөмегінтигізеді.

Өзектілігі: грамматика сабақтарын сапалы әрі түрлендіріп өткізу оқушытілінұштайтүсетініақиқат.«Лексика-грамматикалыққалейдоскоп»курсыоқушылардың білімдеңгейін арттырып қанақоймай,мәтінді оқып,түсініп,сұрақтарға жауап беріп, мәтінді мазмұндап, негізгі ойын анықтап, мәтіндегісөйлемдердіңмағынасынсақтайотырыпбасқашақұрастыру,толықтыру,таратыпжазужәнебұдандакүрделітапсырмаларoқушылардыңшығармашылық (креативті)ойындамытатыны анық.

ізденуарқылызерттеужұмысынаүйретеді.Тапсырмаларжайғанакөшіруемес,шығармашылықәрекетарқылыжасалатынөздікжұмыстарболғандықтан,оқушыанатілінің қыр-сыыменбайлығынатаңданаотырып,тіларқылықуанышың, реңішін жеткізіп, өзін мазалаған сұрақтарға жауап іздейді. Сабақжоспарларындажұмбақтар,ребустар,сөзжұмбақтар,сызбажасау,талдау,сахналау,ұқсастапсырмаларжасау,ұйқастаріздеу,мысал,ертегілержазусияқты әр түрлітапсырмалар кіріктірілген.

Мақсаты:

- «Тіл және өнер » факультативтік курсының басты мақсаты- анатілініңқоғамдық-әлеуметтікмәнінтүсініп,әдебитілнормаларынжетікқолданабілетін,сөйлесімәрекетіменқарым-қатынастық білігіқалыптасқан, ұлтымыздыңруханимұраларынқастерлейтіндара,құзыреттітұлғаныңдамуына мүмкіндік жасау.Оқушының жас ерекшелігін ескере отырыпсөдік қорын дамытуға, тілдің сырын ұғуға ықпалету. Қазақ тілінен түрлілогикалық тапсырмалар беру арқылы, білімнің беріктігін қамтамасыз ету,баланың шығармашылық қабілетін дамыту, интелектуалдық деңгейінарттыру.

Міндеттері:

1. Оқушылардыңойлауқабілеттеріндамытужәнебағдарламалықбілім,білікдағдыларынқалыптастыру,мазмұнынтереңдету;
2. Оқушыныңпәнгедегентұрақтықызығушылығынтудыру.
3. Интеллектуалдыжәнешығармашылықмүмкіндіктерін қалыптастырып, танымдық белсенділігін арттыру. Өз тілін құрметтеугетәрбиелеу.
4. Оқушыныңқазақтіліндетілбайлығын,емлесін,грамматикалыққұрылымын,тілдік зағдылықтары мен ерекшеліктерін, оқушының оқу-танымдық қызметінойынжаттығулары(пәнаралық,сюжеттік,рөлдікойындар)менқызықтытапсырмалар арқылыжан-жақты меңгерту.
5. Тілдік жағдаяттарға лайық дұрыс қарым-қатынас жасаудың амал-тәсілдерінүйрету.
6. Оқушылардың ауызша сөйлеу қабілеттерімен бірге сауатты жазу дағдыларынқалыптастыру,тілдіксауаттылығыарттыру,шығармашылыққабілеттеріндамыту.
7. Сөйлеу мәдениет талаптарына сай тілдік құзыреттерін қалыптастыру.
8. **Күтілетін нәтиже:**Қазақтіліндемәтін,жаттығулардыорындайотырып,сөзбайлықтарыменсөздікқорлары,сөйлеутілдерідамиды.Ауызшажәнежазбашақазақтілініңқызметіерекшеліктерінайқындайалады.Қоғамдаөмірсүругеқабілетті азамат және патриоттық сезімдері қалыптасады. Оқушыларақпараттық-коммуникациялық технологияларды меңгеріп үйренеді,функционалдық сауаттылығы дамиды. Әртүрлі қызықты тапсырмаларқолданудыңарқасындабалаларөзойындәлелдеугетөселді.Өздігіненжұмысістеугежаттығады.Орындағанжұмысыналдаужүргізіп,өзін-өзібақылайалады.

Оқушылардыңдайындықдеңгейіне қойылатынталаптар:

Лексикажәнеграмматикасаласындатілдікбілімдерінмеңгеруітиіс:

- сөздің мағыналарын айырабіледі,олардысөйлеутіліндееркін қолданады;
- Өзбетіменоқибілуі,түсінуіжәнетүрліметіндердіталдайбілуітиіс.Қажеттіақпараттыалабілуі жәнеоқығандарынабағаберебілуітиіс:
- Оқығанмәтіндерінесапалықжағынанталдаужасайды.
- Сөздердіңсинонимдік,антонимдік, омонимдіксипатынтаңдапқолданады;
- Грамматикалықталдаужасайды.

Бағдарламаныңмазмұныбарысындаберілетінбілім:

-өткентақырыптарды бекіту,саралау

-мақал-мәтел, фразеологизмдерментанысу

-сөзжұмбақ,жұмбақшешугеынталану

-танымдықтапсырмалярорындауарқылықиялдыұштау.

Білім,білік,дағдыларынақойылатынталаптар.

-бағдарламадағы тапсырмалардың мән-мағынасын толықтүсінуге,танымдыққызығушылығындамытуғажағдайжасау.

-

ойлауқабілетіненазараудару,елестету,естесақтаудыңтүрлерісұрып тау, зейінін дамыту және ойша тұжырымдама жасауғакөзделген.

-танымдық тапсырмалар оқушылардың шығармашылықмүмкіндіктерінқалыптастырады

-құрылғантапсырмалармазмұныжағынанбір-бірінеұқсамайды.

Күнтізбелік жоспар2 «»сынып барлығы 34 сағат

р\с	Тақырыптары	Сағат саны	Мерзімі
I	**Халық ауыз әдебиеті**	**8 сағат**	
1.	Сәлемдесу не үшін қажет? (амандасу түрлері)	1	5 09
2.	Ертегілер	1	12.09.
3.	Ертегі құрастыру	1	19.09.
4.	Шешендік сөздерді жатқа айту	1	26.09.
5.	Қазақтың үш биі	1	3.10.
6.	Мақал – сөздің мәйегі. Мақал – мәтелдер жаттау	1	10.10.
7	Абайдың қара сөздері	1	17.10.
8.	Бабалар өсиеті (өсиет сөздерді жаттау)	1	24.10.
9.	Айтыстар	1	7.11
II	**Шешендік өнер**	**10 сағат**	1
1.	Ұйқас өлеңдер құрастыру (екі, үш шумақ)	1	14.11
2.	Жаңылтпаштар	1	21.11
3.	Мысалдар	1	28.11
4.	Ұлағатты сөздер	1	5.12.
5.	Өтірік өлеңдер (өтірік өлеңдер құрастыру)	1	12.12.
6-7	Бесік жыры	2	19.12. 26.12
8.	Төрт түлік туралы жырлар	1	9.01
9.	Өлеңдер құрастыру	1	16.01
10.	Ертегі сахналау	1	23.01.
III	**Жұмбақтар**	**8 сағат**	.
1-2	Жұмбақтармен танысу	2	30.01/6.02
3-4	Жұмбақтар сыр шетеді	2	13.02/20.02
5.	Жұмбақтарды жатқа айту	1	27.02
6.	Жұмбақтар сайысы	1	6.03.
7-8	Жаңылтпаштар	2	13.03. 20.03
IV	**Билер айтыпты**	**7** *сағат*	
1-2.	Жиренше шешен мен бала	2	3.04/10.04
3.	Үш би	1	17.04
4.	Бата	1	24.04
5.	Аңыздар	1	8.05
6.	Төрт мезгіл	1	15.05
7.	Білімді тиянақтау	1	22.05